

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Model kompetencija za MSP potreban za transformaciju u kružno gospodarstvo

Rujan 2023

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

1. Sadržaj

Uvod	2
1. Kompetencijski okvir.....	3
2. Metodologija razvoja kompetencijskog okvira	5
3. 2Good2Go metodologija	6
4. Kompetencijski okvir za prijelaz na ekonomiju bez otpada za MSP-ove	7
KOMPETENCIJSKI OKVIR – POSLODAVCI/MENADŽMENT	7
KOMPETENCIJSKI OKVIR - ZAPOSLENI	15
5. Literatura:	19

Uvod

Ova publikacija objašnjava Kompetencijski model za nove poslove potrebne za transformaciju malih i srednjih poduzeća (MSP) prema modelu ekonomije bez otpada. Kompetencijski model koji je predstavljen kroz takozvani kompetencijski okvir, osmišljen kako bi pomogao tvrtkama da postanu održivije i konkurentnije na tržištu rada. Kroz razvijeni kompetencijski okvir u projektu 2Good2Go, želimo potaknuti vodstva MSP-ova da razmotre kompetencije potrebne za transformaciju prema modelu ekonomije bez otpada kao održivo rješenje za njihovu operativnu učinkovitost.

Konzorcij odgovoran za objavu čine: PAIZ Konsulting Sp. z oo (PL), Strukovna udruga djelatnika u upravljanju ljudskim resursima – Centar HR (HR), Fondazione Toscana Sostenibile Onlus (IT), University of National and World Economy (BG), Ekopotencjał - Przestrzeń Możliwości (PL), ZNANJE Economy Forum (LT). Publikacija je dio [projekta "Too Good to Go – Waste Free Economy Transformation for SMEs"](#) financiranog iz programa Erasmus+ u okviru Akcije KA220-VET – Suradnja partnerstva u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

Projekt ima za cilj uvođenje modela gospodarstva bez otpada u mala i srednja poduzeća putem:

- poticanja čelnika malih i srednjih poduzeća da za svoje organizacije započnu proces transformacije razvojem politika i provedbenih akcijskih planova za gospodarstvo bez otpada te davanjem primjera drugim malim i srednjim poduzećima;
- katalogiziranja i razvijanja kompetencija potrebnih za uspješnu tranziciju na ekonomiju bez otpada i poticanje njihovog razvoja kao agenata promjena održivosti;
- opremanje pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja prikladnim materijalima za osposobljavanje, primjerima najbolje prakse i alatima za podršku prilagodbi njihovih ponuda osposobljavanja malih i srednjih poduzeća.

Podrška Europske komisije za izradu ove publikacije ne znači odobravanje sadržaja, koji odražava samo stavove autora, a Komisija se ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu upotrebu informacija sadržanih u njoj.

1. Kompetencijski okvir

Kompetencije su integrirani skup znanja, vještina i stavova (Europska komisija, 2019). Znanje se sastoji od utvrđenih teorija, koncepcija, činjenica i brojki koje doprinose razumijevanju određenog predmeta; vještine obuhvaćaju manualne i kognitivne sposobnosti primjene stečenog znanja u praksi, dok stavovi predstavljaju način razmišljanja ili sklonost ponašanju ili reagiranju na određeni način u određenom kontekstu.

Kompetencijski okvir definira znanja, vještine i osobine koje zaposleni trebaju imati kako bi uspješno obavljali svoj posao; isto tako, definira vještine, ponašanja i stavove koje zaposleni trebaju imati kako bi učinkovito obavljali svoje uloge. Osim toga, također definira parametre za ocjenjivanje je li netko kvalificiran za posao i utvrđuje što treba mjeriti.

Kako se mogu procijeniti kompetencije? Jedan znanstveni pravac tvrdi da stvari poput formalnog obrazovanja, praktične obuke ili broja godina radnog iskustva predstavljaju pouzdane mjere performansi. Dok drugi preferira procjenu performansi na temelju osobnih karakteristika, vrijednosti i ponašanja. Sve to je važno, ali nijedno od toga ne izgleda dovoljno da bi opisalo idealan skup ponašanja i osobina potrebnih za mjerjenje uspjeha u određenoj ulozi.

Također, ne jamči da će pojedinci raditi prema standardima i razinama koje organizacija zahtijeva. Tome može pomoći objašnjenje i razrada kompetencijskog okvira. On omogućuje jasnu komunikaciju očekivanja performansi, kao i povezivanje individualnih performansi s uspjehom organizacije. Imati definirani skup kompetencija za svaku ulogu u poslu pokazuje ljudima kakva ponašanja organizacija cjeni i koja su potrebna za postizanje njezinih ciljeva.

Ovisno o poslovanju ili organizaciji, kompetencijski okvir može uključivati sljedeće elemente:

- **Osnovne vrijednosti:** Osnovne vrijednosti su principi koji utječu na odluke, akcije i ponašanja zaposlenih u određenoj organizaciji. Organizacija ih često uključuje kako bi postavila etičke standarde i kodekse ponašanja u vezi s određenim radnim mjestom ili ulogom.
- **Osnovne kompetencije:** Osnovne kompetencije često čine temelj okvira i odnose se na sve uloge koje obavljaju zaposleni.
- **Funkcionalne kompetencije:** Funkcionalne kompetencije predstavljaju odgovornosti i zadatke povezane s određenim radnim mjestom, titulom ili ulogom te alate i sposobnosti potrebne za njihovo obavljanje.
  - **Kompetencije vodstva:** Kompetencije vodstva su opće osobine i „tehničke vještine“ kojima se mogu identificirati zaposleni s potencijalom za vođenje, upravljanje ili motiviranje drugih.
  - **Meta kompetencije:** Meta kompetencije su osobine koje su manje relevantne za trenutnu ulogu pojedinca, ali mogu biti korisne u budućnosti, posebno ako žele napredovati u svojoj karijeri.

Prednosti kompetencijskog okvira su sljedeće:

- **Razjašnjena očekivanja:** Kompetencijski okvir služi kao objektivan način definiranja očekivanja za zaposlene. Pruža jasan i pristupačan pregled kako se sve uloge zaposlenih

odnosno povezuju sa poslovanjem, ciljevima i uspjehom tvrtke. On isto tako pruža referentnu točku zaposlenima u vezi s njihovim radnim zadacima, potrebnim vještinama te vizijom i jasnoćom kako dobro obaviti posao.

- Pojednostavljene aktivnosti upravljanja ljudskim resursima: Učinkovit kompetencijski okvir pomaže tvrtkama u boljem upravljanju i razvoju članova tima. Budući da kompetencijski okvir jasno otkriva što je potrebno za svaku poziciju, može olakšati posao zaposlenima u odjelima upravljanja ljudskim resursima pri razvoju talenata. Omoguće stvarnu usporedbu performansi zaposlenih prema utvrđenim parametrima kompetencijskog okvira, prepoznajući one koji nadmašuju svoju poziciju i one koji trebaju poboljšanje. Osim toga, uspostavljeni kompetencijski okviri pomažu organizacijama u boljoj i učinkovitijoj integraciji zadataka upravljanja ljudskim resursima, kao što su planiranje osoblja, zapošljavanje, profesionalni razvoj, upravljanje učinkom i kompenzacije.
- Poticanje napredovanja u karijeri: Učinkovit kompetencijski okvir omoguće planiranje mobilnosti osoblja i organizacijskih promjena, dok istovremeno promiče kulturu tvrtke. Može identificirati nedostatke u vještinama, pomoći u ulaganju u zaposlene i definirati zahtjeve za napredovanje u karijeri. Visoka stopa zadržavanja zaposlenih stvara uštede u troškovima i poboljšava reputaciju tvrtke.

Definiranje koje su kompetencije nužne za uspjeh u organizaciji može biti korisno za:

- Osiguranje da ljudi demonstriraju dovoljno stručnosti.
- Učinkovitije usavršavanje i selekciju novih zaposlenih
- Učinkovitiju evaluaciju performansi.
- Učinkovitiju identifikaciju nedostataka u vještinama i kompetencijama.
- Omogućavanje prilagođenijih obuka i profesionalnog razvoja.
- Dostatno planiranje za nasljeđivanje u kompanijama.
- Učinkovitije vođenje procesa promjena.

2. Metodologija razvoja kompetencijskog okvira

Prije nego što počnemo razvijati kompetencijski okvir, morat ćemo steći duboko razumijevanje različitih uloga unutar naše tvrtke. Da bismo to postigli, možemo koristiti nekoliko različitih pristupa:

- Upotrijebiti unaprijed pripremljenu listu uobičajenih, standardnih kompetencija, a zatim je prilagoditi specifičnim potrebama organizacije.
- Angažirati vanjske konzultante za razvoj okvira.
- Kreirati opći organizacijski okvir i koristiti ga kao osnovu za druge okvire prema potrebi.

Kroz projekt 2Good2Go odlučili smo se za pristup: „Upotrijebiti unaprijed pripremljenu listu uobičajenih, standardnih kompetencija, a zatim je prilagoditi specifičnim potrebama organizacije”.

Ovaj pristup uključuje nekoliko koraka:

1. **Priprema:** definiranje svrhe, formiranje tima za kompetencijski okvir i uspostavljanje jasne komunikacije među članovima tima.
2. **Prikupljanje informacija**
3. **Analiziranje poslova**
4. **Izgradnja okvira**
5. **Validacija i revizija okvira**
6. **Implementacija okvira**

3.2Good2Go metodologija

Unutar okvira projekta 2Good2Go metodologija je definirana u sljedećim koracima:

- Identifikacija poslova i zanimanja koja model gospodarstva bez otpada zahtijeva u malim i srednjim poduzećima.
  - Metoda: online anketa poslodavaca/poslodavki za identificiranje trenutnih i potencijalnih poslova u gospodarstvu bez otpada ili kružnom gospodarstvu. Osim toga, bit će identificirana zanimanja unutar kojih se ovi poslovi obavljaju u malim i srednjim poduzećima. Očekuje se da mala i srednja poduzeća neće uvijek imati posebno određena radna mjesta vezana uz gospodarstvo bez otpada ili kružno gospodarstvo, već će se to dodatno obavljati unutar postojećih raznih menadžerskih/zaposleničkih pozicija.
- Provođenje strukturiranih intervjuja s zaposlenima na poslovima povezanim s gospodarstvom bez otpada i menadžerima/menadžericama kako bi se definirali ključni zadaci i kompetencije potrebne za obavljanje posla.
- Razvoj i testiranje početnog modela kompetencija.
- Izlučivanje potrebnih kompetencija na temelju rezultata strukturiranih intervjuja.
- Testiranje modela s ekspertima/eksperticama putem fokus grupa i strukturiranih intervjuja.
- Definiranje konačnog kompetencijskog okvira

4. Kompetencijski okvir za prijelaz na ekonomiju bez otpada za MSP-ove

KOMPETENCIJSKI OKVIR – POSLODAVCI/MENADŽMENT

KOMPETENCIJA	
STRATEŠKI PRISTUP KRUŽNOJ EKONOMIJI	
<p>Sposobnost osmišljavanja i provedbe intervencija i strategija upravljanja prema održivosti. Realizira se kroz analiziranje sustava poslovanja poduzeća i identifikacije mogućnosti primjene principa kružne ekonomije, dizajniranje proizvodno-uslužnih sustava koji su postavljeni na način da imaju više od jednog ciklusa upotrebe uz zadržavanje vrijednosti, odabir modela poslovanja kako bi se smanjio utjecaj na okoliš, zdravlje i društvo uzimajući u obzir cijeli životni ciklus proizvoda ili usluge te dizajniranje postupaka i procedura za unaprijeđenje programa kružne ekonomije u organizaciji</p>	
ZNANJA	<ul style="list-style-type: none"> ● Poznavati ekološke strategije ● Poznavati modele za očuvanje materijala i resursa ● Poznavati zakonodavstvo vezanog uz kružnu ekonomiju ● Poznavati ekološke strategije i politike, te politike za prelazak na kružno gospodarstvo ● Poznavati pravila i procedure certificiranja za kružnu ekonomiju ● Poznavati strateško planiranje za provođenje promjena, ekološku transformaciju poduzeća
VJEŠTINE	<ul style="list-style-type: none"> ● Integrirati postulate kružne ekonomije u redovne aktivnosti poduzeća kako bi djelovali prema kružnom gospodarstvu ● Analizirati sustave poslovanja poduzeća i identificirati mogućnosti primjene principa kružne ekonomije ● Identificirati mogućnosti primjene načela kružnog gospodarstva u poslovanju poduzeća ● Dizajnirati proizvodno-uslužne sustave koji su postavljeni na način da imaju više od jednog ciklusa upotrebe uz zadržavanje vrijednosti ● Odabrati model poslovanja kojim bi se smanjio utjecaj na okoliš, zdravlje i društvo uzimajući u obzir cijeli životni ciklus proizvoda ili usluge ● Dizajnirati postupke i procedure za unaprijeđenje programa kružne ekonomije u organizaciji ● Biti u stanju predvidjeti buduće ekološke trendove ● Biti u stanju nositi se s trenutnim izazovima okoliša ● Biti u mogućnosti preispitati i redizajnirati poslovne procese kako bi se smanjila potrošnja resursa bez ugrožavanja kvalitete zadovoljavanja potreba kupaca.

	<ul style="list-style-type: none"> • Izgraditi poslovne modele usmjerene na nefinansijske povrate i predviđene proekološke propise i stvoriti konkurentske prednosti na temelju toga.
STAVOVI	<ul style="list-style-type: none"> • Djelovanje u skladu s vrijednostima i načelima za održivost • Posvećenost poštovanju interesa budućih generacija • Briga za skladni odnos između ljudi i prirode (okoliša) • Spremnost za prestanak rada s neodrživim praksama i želja za isprobavanjem alternativnih rješenja • Predviđanje održivih promjena i volja sa se utječe na njih • Zauzimanje perspektive utemeljene na dokazima i spremnost za revidiranje kada se pojave novi podaci • Zauzimanje dugoročne perspektive kod planiranja, procjenjivanja i ocjenjivanja djelovanja za održivost • Razmatranje izazova i prilika povezanih s održivošću iz različitih perspektiva • Posvećenost tome da postane pokretač promjene za postizanje održivosti.

KOMPETENCIJA	
POSLOVANJE PO PRINCIPIMA KRUŽNE EKONOMIJE	
ZNANJE	<ul style="list-style-type: none"> • Poznavati modele očuvanja materijala i resursa u poslovanju • Poznavati alate za identificiranje dostupnih resursa. • Poznavati metode za kritičku analizu i procjenu postojećih resursa. • Poznavati metodologiju za procjenu i definiranje dostupnosti resursa kako bi optimizirali njihovo korištenje. • Poznavati ekološke programe i propise u radnom okruženju • Poznavati politike kružnog gospodarstva (upravljanje resursima, recikliranje i odlaganje otpada) • Poznavati metodologije za analizu radnog i životnog okruženja s ekološkog pristupa.. • Poznavati metodologije implementacije certifikata kružne ekonomije u poslovanje

	<ul style="list-style-type: none"> ● Poznavati modele za očuvanje materijala i resursa u poslovanju ● Poznavati životni ciklus proizvoda i načela nultog otpada ● Poznavati pravila i procedura certificiranja za kružnu ekonomiju ● Poznavati dostupna zelena rješenja za proizvodne tvrtke (nove tehnologije, rješenja)
VJEŠTINE	<ul style="list-style-type: none"> ● Dizajnirati radno okruženje koje uzima u obzir ekološke politike i kriterije. ● Istražiti trenutne sustave proizvodnje / pružanja usluga u odnosu na mogućnost implementacije cirkularnosti u sustav.. ● Identificirati otpad u sustavu te identificirati mogućnosti njegove ponovne upotrebe. ● Identificirati i preporučiti primjene različitih elemenata kružne ekonomije u poslovne procese poduzeća.. ● Planirati mjere učinkovite upotrebe, recikliranja i ponovne upotrebe s ciljem osiguranja održivosti i smanjenja troškova poduzeća. ● identificirati vrijednost tijekom višestrukih ciklusa upotrebe (materijala, repromaterijala, ostataka u proizvodnji...) ● Identificirati strategije uštede energije za postizanje energetske učinkovitosti. ● Pratiti uspješnosti provođenja programa kružne ekonomije u poduzeću. ● Procijeniti finansijske posljedice implementacije kružnosti u poslovanje ● Integrirati činjenice i razloge, koje mogu doprinijeti kružnosti, u redovne poslovne aktivnosti kako bi djelovali prema kružnom gospodarstvu. ● Identificirati materijalne i nematerijalne resurse potrebne za transformaciju poslovanja iz linearног u kružno. ● Odrediti realne potrebe za dodatnim resursima za dostizanje postavljene misije. ● Razlikovati resurse potrebne u svakoj fazi životnog ciklusa proizvoda ili usluge. ● Primijeniti ekološke propise na radnom mjestu.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kreirati smjernice za rad uravnotežene s kriterijima održivosti i dugoročnim ciljevima. • Odgovoriti na izazove za kružno gospodarstvo u području djelovanja unutar kriterija održivosti. • Kreirati radno okruženje koje uzima u obzir politike zaštite okoliša i kriterije za prelazak na kružno gospodarstvo
STAVOVI	<ul style="list-style-type: none"> • Svijest da predviđene posljedice za poslovanje mogu utjecati na to da su neki scenariji poželjniji od drugih. • Spremnost za prestanak rada s neodrživim praksama i želja za isprobavanjem alternativnih rješenja • Posvećenost razmatranju izazova i prilika povezanih s održivošću iz različitih perspektiva. • Spremnost na suradnju s drugima kako bi se dovelo u pitanje postojeće stanje obzirom na kružnost u organizaciji • Predviđanje održivih promjena i volja sa se utječe na njih • Posvećenost smanjenju materijalne potrošnje • Uspješno nošenje s kompromisima u odlukama o održivosti unutar i između različitih područja (okoliš, društvo, gospodarstvo) i u prostoru i vremenu • Razmatranje izazova i prilika povezanih s održivošću iz različitih perspektiva • Posvećenost tome da postane pokretač promjene za postizanje održivosti.

KOMPETENCIJA	
PRUŽANJE OSOBNOG PRIMJERA U PRIMJENI CIRKULARNE EKONOMIJE	
ODNOSI	Odnosi se na sposobnost primjene vrijednosti, načela i ciljeva održivosti u svakodnevnom životu i poslovanju. Uključuje primjenu ekoloških standarda i pravila u svakodnevnim aktivnostima i na radnom mjestu.
ZNANJE	<ul style="list-style-type: none"> • Poznavati metode i alate za donošenje konstruktivnih odluka koje integriraju elemente kružnosti. • Poznavati mogućnosti primjene ekoloških standarda u svakodnevnom osobnom i poslovnom životu
VJEŠTINE	<ul style="list-style-type: none"> • Odlučivati o osobnom ponašanju i društvenim interakcijama bazirano na ekološkim standardima. • Odabrati lokalne dobavljače za osobne potrebe • Odabrati lokalne dobavljače za poslovne potrebe

	<ul style="list-style-type: none"> • Primijeniti ekološke standarde u svakodnevnim aktivnostima. • Pokazati inicijativu u suočavanju s problemima okoliša koji utječe na zajednicu. • Primijeniti ekološke propise na radnom mjestu. • Provesti radne smjernice u skladu s kriterijima održivosti
STAVOVI	<ul style="list-style-type: none"> • Djelovanje u skladu s vrijednostima i načelima za održivost • Posvećenost poštovanju interesa budućih generacija • Briga za skladni odnos između ljudi i prirode (okoliša) • Briga o kratkoročnim i dugoročnim učincima osobnog djelovanja na druge i na okoliš • Predviđanje održivih promjena i volja sa se utječe na njih • Osjećaj pripadnosti čovječanstvu i solidarnosti s budućim generacijama • Znatiželja i zanimanje za veze između okoliša, ljudskog djelovanja i održivosti • Posvećenost tome da postane pokretač promjene za postizanje održivosti. • Davanje prednost vrijednostima i interesima održivosti pri djelovanju u zajednici i na radnom mjestu

KOMPETENCIJA	
IMPLEMENTACIJA MATERIJALA I POSTUPAKA KOJI POTIČU KRUŽNOST	
Uključuje aktivnosti identificiranja, odabira i korištenja materijala, resursa i proizvoda za potrebe organizacije koji doprinose smanjenju negativnih utjecaja na okoliš, zdravlje i društvo uzimajući u obzir cijeli životni ciklus proizvoda ili usluge.	
ZNANJE	<ul style="list-style-type: none"> • Poznavati materijale i proizvodne postupke koji su u skladu s cirkularnom ekonomijom. • Poznavati modele za očuvanje materijala i resursa • Poznavati programe za promicanje očuvanja resursa i proizvoda u kontekstu kružnog gospodarstva. • Poznavati lokalne inicijative i alate za kružno gospodarstvo.
VJEŠTINE	<ul style="list-style-type: none"> • Kreirati smjernice za rad uravnotežene s kriterijima održivosti i dugoročnim ciljevima. • Odabrati i koristiti materijale na način da se smanji utjecaj na okoliš, zdravlje i društvo uzimajući u obzir cijeli životni ciklus proizvoda ili usluge • Odabrati materijale i procese proizvodnje ili procese pružanja usluga koji se uklapaju u koncept kružne ekonomije.. • Odabati potrebne resurse za poslovanje iz lokalnih izvora
STAVOVI	<ul style="list-style-type: none"> • Djelovanje u skladu s vrijednostima i načelima za održivost • Spremnost za prestanak rada s neodrživim praksama i želja za isprobavanjem alternativnih rješenja

	<ul style="list-style-type: none"> ● Posvećenost razmatranju izazova i prilika povezanih s održivošću iz različitih perspektiva. ● Predviđanje održivih promjena i volja sa se utječe na njih ● Posvećenost smanjenju materijalne potrošnje ● Uspješno nošenje s kompromisima u odlukama o održivosti unutar i između različitih područja (okoliš, društvo, gospodarstvo) i u prostoru i vremenu
--	--

KOMPETENCIJA	
ANALIZA KRUŽNOSTI U PODUZEĆU	
Odnosi se na sposobnost analize različitih segmenata poslovanja u odnosu na kružnost. Uključuje analizu postojećeg stanja u poslovanju, identificiranje mogućnosti implementacije kružnosti te procjenu posljedica intervencija kružnosti na širi sustav tijekom i izvan životnog ciklusa proizvoda ili usluge.	
ZNANJE	<ul style="list-style-type: none"> ● Poznavati osnovne principe teorije kružnog gospodarstva ● Poznavati izvore informacija o kružnom gospodarstvu ● Poznavati metodologiju za analizu radnog okruženja sa stajališta očuvanja okoliša. ● Poznavati načine primjene ekoloških kriterija u profesionalnom životu. ● Poznavati metode i alata za kritičku analizu cirkularnosti. ● Poznavati metodologiju za utvrđivanje mogućnosti i rizika primjene kružne ekonomije u poslovanju ● Poznavati ekološki plani i činjenice o kružnom gospodarstvu u zajednici
VJEŠTINE	<ul style="list-style-type: none"> ● Identificirati materijalne i nematerijalne resurse potrebne za transformaciju poslovanja iz linearog u kružno. ● Koristiti metode procjene održivosti kao što su procjena životnog ciklusa (LCA), analiza rizika i sl. ● Analizirati sustave koji su potrebni za razvoj i operacionalizaciju cirkularnosti. ● Procijeniti posljedice intervencija kružnosti na širi sustav tijekom i izvan životnog ciklusa proizvoda ili usluge.
STAVOVI	<ul style="list-style-type: none"> ● Djelovanje u skladu s vrijednostima i načelima za održivost ● Posvećenost poštovanju interesa budućih generacija ● Briga za skladni odnos između ljudi i prirode (okoliša) ● Posvećenost razmatranju izazova i prilika povezanih s održivošću iz različitih perspektiva. ● Predviđanje održivih promjena i volja sa se utječe na njih ● Znatiželja i zanimanje za veze između okoliša, ljudskog djelovanja i održivosti

	<ul style="list-style-type: none"> ● Zauzimanje perspektive utemeljene na dokazima i spremnost za revidiranje kada se pojave novi podaci ● Zauzimanje dugoročne perspektive kod planiranja, procjenjivanja i ocjenjivanja djelovanja za održivost ● Razmatranje izazova i prilika povezanih s održivošću iz različitih perspektiva
--	---

KOMPETENCIJA	
SURADNJA S DRUGIMA PO PITANJIMA KRUŽNOG GOSPODARSTVA	
Odnosi se na pokazivanje inicijative i poticanje drugih u bavljenju ekološkim ponašanjima za promicanje načela kružnog gospodarstva.	
ZNANJE	<ul style="list-style-type: none"> ● Poznavati tehnike i alate za učinkovito prenošenje ekološki vrijednih ideja drugima ● Poznavati metode za suočavanje s izazovima i definiranje akcija za stvaranje ekološke svijesti u području kružnog gospodarstva. ● Poznavati alate za uključivanje zajednice u očuvanje resursa i materijala. ● Poznavati teorije komunikacije s dionicima i načine njihova uključivanja u procese koji potiču kružno gospodarstvo.
VJEŠTINE	<ul style="list-style-type: none"> ● Potaknuti druge da preuzmu odgovornost u aktivnostima stvaranja vrijednosti za okoliš. ● Pokazati inicijativu u rješavanju pitanja okoliša koja utječu na zajednicu. ● Biti sposoban cijeniti i poticati druge na preuzimanje inicijative u rješavanju ekoloških problema i stvaranju vrijednosti za okoliš. ● Koristiti vokabular kružnog gospodarstva. ● Poticati klijente i suradnike da dijele i brinu o (dijeljenim ili u vlasništvu) proizvodima te da ih pokušaju vratiti za ponovnu upotrebu na kraju ciklusa upotrebe. ● Komunicirati s dionicima u cilju njihovog uključivanja u procese kružnog gospodarstva unutar poduzeća. ● Izgraditi poslovne procese temeljene na suradnji s drugim dionicima za zajedničku implementaciju kružnih modela. ● Poticati druge na preuzimanje inicijative u rješavanju ekoloških problema i stvaranju vrijednosti za okoliš.

STAVOVI	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivno slušanje i empatija u suradnji s drugima radi utvrđivanja opsega trenutačnih i potencijalnih izazova povezanih s održivošću • Spremnost na suradnju s drugima kako bi se dovelo u pitanje postojeće stanje obzirom na kružnost u organizaciji • Posvećenost tome da postane pokretač promjene za postizanje održivosti. • Davanje prednosti vrijednostima i interesima održivosti pri djelovanju u zajednici i na radnom mjestu
---------	--

KOMPETENCIJA	
KORIŠTENJE KOMUNIKACIJSKIH VJEŠTINA U PROMICANJU KRUŽNOSTI	
Odnosi se na poznavanje tehnika i alata za učinkovito prenošenje ekološki vrijednih ideja drugima te utjecaj na percepciju suradnika i klijenata u preuzimanju odgovornosti u ekološkim aktivnostima te prihvaćanju uporabljениh ili recikliranih proizvoda.	
ZNANJE	<ul style="list-style-type: none"> • Poznavati tehnike i alate za učinkovito prenošenje ekološki vrijednih ideja drugima. • Poznavati metode aktivnog slušanja. • Poznavati metode i alate za promicanje kontinuirane suradnje u optimizaciji resursa.
VJEŠTINE	<ul style="list-style-type: none"> • Pokazati empatiju prema drugima; aktivno slušati; prepoznati ulogu emocija, stavova i ponašanja u oblikovanju stavova i ponašanja drugih ljudi. • Uvažavati razlike među ljudima, njihova prethodna iskustva, cijeniti različitost kao mogući izvor ideja i prilika. • Utjecati na percepciju suradnika i klijenata u prihvaćanju uporabljениh ili recikliranih proizvoda. • Potaknuti druge da preuzmu odgovornost u ekološkim aktivnostima. • Komunicirati sa svim zaposlenicima o kružnom gospodarstvu/educirati ih. • Učinkovito komunicirati implementirane promjene i njihove koristi svim dionicima.
STAVOVI	<ul style="list-style-type: none"> • Djelovanje u skladu s vrijednostima i načelima za održivost

	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivno slušanje i empatija u suradnji s drugima radi utvrđivanja opsega trenutačnih i potencijalnih izazova povezanih s održivošću
--	---

KOMPETENCIJSKI OKVIR - ZAPOSLENI

KOMPETENCIJA	
POSLOVANJE PO PRINCIPIMA KRUŽNE EKONOMIJE	
<p>Odnosi se na provođenje ekoloških standarda, principa i politika na radnom mjestu. Uključuje stvaranja radnog okruženja koje uvažava ekološke politike i kriterije, omogućava implementaciju certifikata kružne ekonomije u poslovanje, konstantno promišljanje i djelovanje u odnosu na mogućnost implementacije cirkularnosti u sustav te promišljanje o finansijskim posljedicama implementacije kružnosti u poslovanje.</p>	
ZNANJE	<ul style="list-style-type: none"> • Poznavati modele očuvanja materijala i resursa u poslovanju • Poznavati alate za identificiranje dostupnih resursa. • Poznavati metodologiju za procjenu i definiranje dostupnosti resursa kako bi optimizirali njihovo korištenje. • Poznavati politike kružnog gospodarstva (upravljanje resursima, recikliranje i odlaganje otpada) • Poznavati metodologije za analizu radnog i životnog okruženja s ekološkog pristupa.. • Poznavati metodologije implementacije certifikata kružne ekonomije u poslovanje • Poznavati modele za očuvanje materijala i resursa u poslovanju • Poznavati životni ciklus proizvoda i načela nultog otpada
VJEŠTINE	<ul style="list-style-type: none"> • Dizajnirati radno okruženje koje uzima u obzir ekološke politike i kriterije. • Identificirati otpad u sustavu te identificirati mogućnosti njegove ponovne upotrebe. • Planirati mjere učinkovite upotrebe, racikliranja i ponovne upotrebe s ciljem osiguranja održivosti i smanjenja troškova poduzeća. • Identificirati strategije uštede energije za postizanje energetske učinkovitosti. • Odrediti realne potrebe za dodatnim resursima za dostizanje postavljene misije. • Razlikovati resurse potrebne u svakoj fazi životnog ciklusa proizvoda ili usluge.

	<ul style="list-style-type: none"> • Primijeniti ekološke propise na radnom mjestu. • Kreirati smjernice za rad uravnotežene s kriterijima održivosti i dugoročnim ciljevima. • Odgovoriti na izazove za kružno gospodarstvo u području djelovanja unutar kriterija održivosti.
STAVOVI	<ul style="list-style-type: none"> • Sviest da predviđene posljedice za poslovanje mogu utjecati na to da su neki scenariji poželjniji od drugih. • Spremnost za prestanak rada s neodrživim praksama i želja za isprobavanjem alternativnih rješenja • Spremnost na suradnju s drugima kako bi se dovelo u pitanje postojeće stanje obzirom na kružnost u organizaciji • Predviđanje održivih promjena i volja sa se utječe na njih • Posvećenost smanjenju materijalne potrošnje

KOMPETENCIJA	
IMPLEMENTACIJA MATERIJALA I POSTUPAKA KOJI POTIČU KRUŽNOST	
Uključuje aktivnosti identificiranja, odabira i korištenja materijala, resursa i proizvoda za potrebe organizacije koji doprinose smanjenju negativnih utjecaja na okoliš, zdravlje i društvo uzimajući u obzir cijeli životni ciklus proizvoda ili usluge.	
ZNANJE	<ul style="list-style-type: none"> • Poznavati modele za očuvanje materijala i resursa • Poznavati programe za promicanje očuvanja resursa i proizvoda u kontekstu kružnog gospodarstva.
VJEŠTINE	<ul style="list-style-type: none"> • Odabrati i koristiti materijale na način da se smanji utjecaj na okoliš, zdravlje i društvo uzimajući u obzir cijeli životni ciklus proizvoda ili usluge • Odabrati materijale i procese proizvodnje ili procese pružanja usluga koji se uklapaju u koncept kružne ekonomije.. • Odabati potrebne resurse za poslovanje iz lokalnih izvora
STAVOVI	<ul style="list-style-type: none"> • Djelovanje u skladu s vrijednostima i načelima za održivost • Spremnost za prestanak rada s neodrživim praksama i želja za isprobavanjem alternativnih rješenja • Posvećenost smanjenju materijalne potrošnje

KOMPETENCIJA	
SURADNJA S DRUGIMA PO PITANJIMA KRUŽNOG GOSPODARSTVA	
Odnosi se na pokazivanje inicijative i poticanje drugih u bavljenju ekološkim ponašanjima za promicanje načela kružnog gospodarstva.	
ZNANJE	<ul style="list-style-type: none"> • Poznavati tehnike i alate za učinkovito prenošenje ekološki vrijednih ideja drugima

	<ul style="list-style-type: none"> • Poznavati metode za suočavanje s izazovima i definiranje akcija za stvaranje ekološke svijesti u području kružnog gospodarstva. • Poznavati alate za uključivanje zajednice u očuvanje resursa i materijala. • Poznavati teorije komunikacije s dionicima i načine njihova uključivanja u procese koji potiču kružno gospodarstvo.
VJEŠTINE	<ul style="list-style-type: none"> • Potaknuti druge da preuzmu odgovornost u aktivnostima stvaranja vrijednosti za okoliš. • Pokazati inicijativu u rješavanju pitanja okoliša koja utječu na zajednicu. • Biti sposoban cijeniti i poticati druge na preuzimanje inicijative u rješavanju ekoloških problema i stvaranju vrijednosti za okoliš. • Koristiti vokabular kružnog gospodarstva. • Poticati klijente i suradnike da dijele i brinu o (dijeljenim ili u vlasništvu) proizvodima te da ih pokušaju vratiti za ponovnu upotrebu na kraju ciklusa upotrebe. • Komunicirati s dionicima u cilju njihovog uključivanja u procese kružnog gospodarstva unutar poduzeća. • Izgraditi poslovne procese temeljene na suradnji s drugim dionicima za zajedničku implementaciju kružnih modela. • Poticati druge na preuzimanje inicijative u rješavanju ekoloških problema i stvaranju vrijednosti za okoliš.
STAVOVI	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivno slušanje i empatija u suradnji s drugima radi utvrđivanja opsega trenutačnih i potencijalnih izazova povezanih s održivošću • Spremnost na suradnju s drugima kako bi se dovelo u pitanje postojeće stanje obzirom na kružnost u organizaciji • Posvećenost tome da postane pokretač promjene za postizanje održivosti. • Davanje prednost vrijednostima i interesima održivosti pri djelovanju u zajednici i na radnom mjestu

KOMPETENCIJA	
KORIŠTENJE KOMUNIKACIJSKIH VJEŠTINA U PROMICANJU KRUŽNOSTI	
Odnosi se na poznavanje tehnika i alata za učinkovito prenošenje ekološki vrijednih ideja drugima te utjecaj na percepciju suradnika i klijenata u preuzimanju odgovornosti u ekološkim aktivnostima te prihvaćanju oporabljenih ili recikliranih proizvoda.	
ZNANJE	<ul style="list-style-type: none"> • Poznavati tehnike i alate za učinkovito prenošenje ekološki vrijednih ideja drugima. • Poznavati metode aktivnog slušanja.

	<ul style="list-style-type: none"> • Poznavati metode i alate za promicanje kontinuirane suradnje u optimizaciji resursa.
VJEŠTINE	<ul style="list-style-type: none"> • Pokazati empatiju prema drugima; aktivno slušati; prepoznati ulogu emocija, stavova i ponašanja u oblikovanju stavova i ponašanja drugih ljudi. • Uvažavati razlike među ljudima, njihova prethodna iskustva, cijeniti različitost kao mogući izvor ideja i prilika. • Utjecati na percepciju suradnika i klijenata u prihvaćanju oporabljenih ili recikliranih proizvoda. • Potaknuti druge da preuzmu odgovornost u ekološkim aktivnostima. • Komunicirati sa svim zaposlenicima o kružnom gospodarstvu/educirati ih. • Učinkovito komunicirati implementirane promjene i njihove koristi svim dionicima.
STAVOVI	<ul style="list-style-type: none"> • Djelovanje u skladu s vrijednostima i načelima za održivost • Aktivno slušanje i empatija u suradnji s drugima radi utvrđivanja opsega trenutačnih i potencijalnih izazova povezanih s održivošću

5.Literatura:

MCCARTHY, A.; DELLINK, R. and BIBAS , R. (2018), "The Macroeconomics of the Circular Economy Transition: A Critical Review of Modelling Approaches", OECD Environment Working Papers, No. 130, OECD Publishing, Paris.

EUROPEAN COMMISSION (2015): Closing the loop – An EU action plan for the Circular Economy. COM(2015)614 final

U N: Transforming our world: the 2030 Agenda for sustainable development. (A/70(L.1)

2Good2Go